

A határozati javaslat melléklete

A Vojtina Bábszínház 2022/2023-as művészeti évadbeszámolója

Az elmúlt három év soha nem gondolt eseményeket, váratlan helyzeteket hozott mindannyiunk számára: amíg a pandémiás helyzetben az egyik legfontosabb feladatunk volt a közönség és a társulatunk mentális állapotának megtartása, helyreállítása, a kommunikációs platformok helyes megválasztása, s amikor már azt hittük, hogy normalizálódnak a körülmények, akkor szembesültünk az újabb, ugyancsak korábban elképzelhetetlennek vélt helyzetekkel.

A most záruló évadot a változásokhoz való folyamatos és rugalmas alkalmazkodás jellemezte, az energiaválság, a költözések, az infláció, a túlélés érvényes színházi formáinak és körülményeinek a megtalálása volt a meghatározó.

Az 47. évadunk mutatószámai:

5 bemutató, 546 előadás, 42372 látogató, 6459 bérletes (3076 óvodás és 3383 iskolás).

I. KIEMELT FELADATAINK VOLTAK AZ ÉVADBAN:

- Az évadot az *Idesüss a figurásra!* évadnyitó nappal kezdtük hagyományainkhoz híven, augusztus 28-án, melyen közel ötszáz látogatónk volt. Ez a látogatói szám már nem emelhető az Emlékkertben a rendezvény színvonalának megtartása mellett.
- Ebben az évadban **5 új előadást hoztunk létre**, négy nagyszínpadi: *Hoppláda*, *A halász meg a nagyravágyó felesége*, *Mese a madárfészekről*, *Vitéz László-Malom-bonyodalom* és egy kamaratermi - játszószínházi: *Állatbarátságok* címmel született meg.
- Az előző évadokból **tíz előadást repertoáron tartottunk**: *Szerencsés János, avagy az ördög három aranyhajszála*, *Cirkusz Minimus!*, *Iciri-piciri mesék*, *Királyok könyve – Történetek Szent Margitról*, *A csúnya kislány*, *A papucsszagató királykisasszonyok*, *Családkollázs*, *Kiserdő*, *Szellőn szökellő*, *Babusgató*
- **40 tájelőadást játszottunk** az évadban, melyből a legtöbbet a *Királyok könyve – Történetek Szent Margitról* című osztálytermi – színházi nevelési előadásunk szerepelt.
- **38 társulat (19 külföldi és 19 belföldi) 59 vendégelőadását fogadtuk** - elsősorban a 10. Színházi Olimpia keretében megvalósult Bábművészeti Világtalálkozón.
- **6459 bérletesünk volt**, ebből 3076 óvodás és 3383 iskolás életkorú gyermek.
- **Miénk itt a tér!** címmel minden hónap egy vasárnapjának délelőttjén rendezett programunkat a megváltozott körülményekhez igazodva egy alkalommal rendeztük meg a Kossuth u. 1. szám alatt a Maskarás hetünkben.
- **A Vitéz László BábTér** – Interaktív alkotó műhely kialakítása új lendületet vett a Kossuth utcai épületrész átvételével, s a következő évad egyik kiemelt feladata lesz a BábTér szakmai (kiállítási és művészetpedagógiai) programjának a kialakítása, a bábszínház művészeti koncepciójába integrálva.
- 2021 őszén együttműködési megállapodást kötöttünk egy nemzetközi projekt résztvevőivel, az The Open University's CHILDREN'S RESEARCH CENTRE intézményével és a Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Karával. A projekt a gyermeki jogok megélési kontextusait kutatja, a kutatás eredményeinek művészi színrevitele volt a bábszínházunk vállalása.
A feldolgozott kutatási anyagból egy bábszínházi előadás három jelenetét 2022 októberében itt Debrecenben, egy nemzetközi konferencián szakemberek előtt nagy sikerrel mutattuk be.
- Kiemelt feladatunk volt ebben az évadban a **10. Színházi Olimpiához** való csatlakozás, melyet az ország valamennyi bábszínházával együttműködve valósítottunk meg. Az

Olimpiát június 30-án zártuk egy nagy közös rendezvénnyel a budapesti Magyar Zene Házában a Muzsikáló Bábok Háza című záróprogrammal. A 2023. április 1 -től július elejéig tartó időszakban: összesen **17 belföldi és 17 külföldi társulat érkezett hozzánk**. Saját előadással is megjelentünk, hiszen a **Vörössipkások Nemzetközi Találkozásán** a *Malombonyodalom* című első Vitéz László vásári játékunkat is műsorra tűztük Baditz Dávid nagyszerű előadásában.

Az Olimpia keretén belül Debrecenben 7 különböző helyszínen játszottunk előadásokat a Bábszínház falain kívül. A Kultúrpark, a Sziget-kék, a Békás-tó, az Emlékkert, a Hal-köz, II. János Pál pápa tér és a Dózsa Nádor tér is helyszínt adott az eseményeinknek. Összesen **57 előadást** játszottak a társulatok, a legmagasabb nézőszám a Sziget-Kékben 5500 látogató volt.

Megnyitottuk a **Világközép** című kiállítást május 19-én, mely a bábos szakma Kemény Henrik előtti tisztelgése, hiszen a Korngut-Kemény család bábos hagyatékából épült fel a tárlat.

Elkészítettük a **Textúrák** című állóképfilmet, amely egyedülálló a bábos szakma történetében, hiszen a mai magyar bábszínházak elmúlt 20 évét mutatja be. Első alkalommal június 3-án vetítettük az Emlékkertben, és valamennyi magyarországi bábszínház vetítette a saját városában zajló eseményeken és a Zene Házában is látható volt június 30-án.

- A 2022 novemberében bemutatott *Állatbarátságok* című kamarajáték májusban **elérte a 100. előadását**.
- 1925. január 29-én született a Kossuth-díjas Kemény Henrik, a 20. század legnagyobb Vitéz László játékosa. 2025-ben centenáriumát ünnepeljük nemzetközi hírű vásári játékunk életművének, aminek kapcsán 2023. január 28-án, a 98. születésnapon különleges eseménynek adott otthont bábszínházunk: **képregény-bemutatóval** ünnepeltük a mestert. „*Folytatólagos előadás*”, *főszerepben Kemény Henrik, a bábok mestere* címmel három művész – Mester Csaba, Tóth-Laboncz Attila, György Zoltán – megrajzolta, megírta, képregénnyé rendezte Heni bácsi életének meséit.
- A Nemzeti Művelődési Intézet Hajdú-Bihar Megyei Igazgatósága, a Debreceni Vasutas Művészeti és Kulturális Egyesület és a Vojtina Bábszínház idén is megrendezte a **Hajdú-Bihar vármegyei Bábfórumot** június 4-én a Kossuth utcai Pódiumteremben.
- **Arany Zoltán** a játszószínházunk muzsikusa pályát módosított és régészként folytatja a pályáját.
- **Béke Csabát** 2023. április 1-től muzsikusként köszönhetjük a társulatban.
- **33 év után 2023. április 1-től, nyugdíjba vonult Reschofsky György bábszínészünk.**
- **A 2022/2023-as évad díjazottjai: Reschofsky György életmű díj - Debrecen város önkormányzatától**

Hell Krisztina bábszínészünk Debrecen város támogatásával **Nívódíjban** részesült az évadban nyújtott munkájáért.

A társulat vezetősége egy új, belső társulati Vojtina Nívódíjat alapított, melyet ettől az évadtól olyan művészi, vagy a művészi munkát segítő tagunk kap, aki kivételes teljesítményt nyújtott munkájával. Első **Vojtina nívódíjasunk Telenkó-Oláh Tímea**.

II. A 2022/2023-AS ÉVAD BÉRLETRENDSZERE VOLT:

Óvodás bérlet I. (három előadás - 3-4 éveseknek):

Hoppláda (3 éves kortól)

Állatbarátságok (3 éves kortól)

+1 választható játszószínházi: ovis - foglalkoztató program, vagy rítusjáték

Óvodás bérlet II. (négy előadás - 5-6 éveseknek):

Hoppláda (3 éves kortól)

A halász meg a nagyravágyó felesége (4 éves kortól)

Állatbarátságok (3 éves kortól)

+ 1 választható: színháztermi előadás, vagy játszószínházi ovis – foglalkoztató játék, vagy rítusjáték

Iskolás bérlet I. (négy előadás - 1-4. osztályosoknak):

A halász meg a nagyravágyó felesége (4 éves kortól)

Mese a madárfészekről (4 éves kortól)

Arika, az elkápráztatóművész (6 éves kortól)

+1 választható: színháztermi előadás, vagy Szent Margit osztálytermi, vagy játszószínházi kamarajáték, vagy rítusjáték

Iskolás bérlet II. (négy előadás - 3-6. osztályosoknak):

A halász meg a nagyravágyó felesége (4 éves kortól)

Arika az elkápráztatóművész (6 éves kortól)

Tengerlépő cipők (8 éves kortól)

+ 1 választható: színháztermi előadások, vagy Szent Margit osztálytermi játék

Iskolás bérlet III. (két előadás + Színházi Nevelési Program - 5-8. osztályosoknak):

Tengerlépő cipők (8 éves kortól)

A halász meg a nagyravágyó felesége (4 éves kortól)

Családkollázs (SZNP) (10 éves kortól)

Iskolás bérlet IV. (két előadás + Színházi Nevelési Program - 5-8. osztályosoknak):

Tengerlépő cipők (8 éves kortól)

Vas Laci (4 éves kortól)

Családkollázs (SZNP) (10 éves kortól)

Középiskolás bérlet (Színházi Nevelési Program két előadása 9-12. évfolyamosoknak):

Lomtalanítás (SZNP) (15 éves kortól)

Kiserdő (SZNP) (17 éves kortól)

Választható SZÍNHÁZTERMI előadások:

Iciri-piciri mesék (ajánlott életkor: 3 éves kortól)

Szerencsés János, avagy az ördög három aranyhajszála (ajánlott életkor: 3 éves kortól)

A libapásztorlány (ajánlott életkor: 4 éves kortól)

Vas Laci (ajánlott életkor: 4 éves kortól)

Arika, az elkápráztatóművész (ajánlott életkor: 6 éves kortól)

Tengerlépő cipők (ajánlott életkor: 6 éves kortól)

Választható KAMARATERMI - JÁTSZÓSZÍNHÁZI előadások:

OVIS-FOGLALKOZTATÓ PROGRAMOK (ajánlott életkor: 2,5-6 éves korig):

Szellőn szökellő

KAMARAJÁTEKOK:

Az Égig Éró Fa (ajánlott életkor: 3 éves kortól)

A papucsszagató királykisasszonyok (ajánlott életkor: 3 éves kortól)
 A csúnya kislány (ajánlott életkor: 3 éves kortól)
 Messzeringó (ajánlott életkor: 3 éves kortól)
 Állatbarátságok (ajánlott életkor: 3 éves kortól)
 A virágot lépő lány (ajánlott életkor: 5 éves kortól)

SZERTARTÁS-SZÍNHÁZ – RÍTUSJÁTÉKOK (ajánlott életkor: 3 éves kortól):

Szüreti multság: „Elmúlt a nyár, itt az ősz, kampós bottal jár a csősz”
 Karácsonyvárás: Paradicsomjáték
 Karácsonyi betlehemes bábtáncoltatás: „Menjünk el a látására!”
 Farsangi állatalakoskodás: „Illik a tánc a farsangnak, minden rongya fityeg annak”
 Tavaszvárás – Húsvétolás: „A madarak is hangicsálnak”
 Pünkösdi király és királynő választás: „Szív kerek, forogjatok!”

BÖLCSŐSZÍNHÁZ

Babusgató címmel e programunk keretében a legfiatalabb életkorú gyermekeknek és szüleinek próbálunk olyan önfeledt együttjátszást biztosítani, amelyben az alkotók, a játékokat vezető ritmusokkal, hangokkal, régmúlt idők örökérvényű gyermekdalaival és mondókáival az elvárásolódás élménye mellett a közös játék örömét éltetik meg.

III. SZÍNHÁZPEDAGÓGIA ÉS SZÍNHÁZI NEVELÉS

SZÍNHÁZPEDAGÓGIA - SZÍNHÁZI NEVELÉSI PROGRAM

Bábszínházunk színházi nevelési programjaira várjuk óvodás csoportok, iskolai osztályok, sajátos nevelési igényű gyermekekkel és felnőttekkel foglalkozó szervezetek bejelentkezését.

A honlapunk műsornaptárjában megjelöljük azokat a napokat, melyeken színházpedagógiai foglalkozásokat, együttléteket tervezünk. Ezekre a foglalkozásokra előzetes bejelentkezés szükséges.

Színházpedagógiánk a bábjáték titkait kutatva alakul évről évre.

Előadásainkkal, foglalkozásainkkal teret nyitunk a közös gondolkodáshoz, a vélemények szabad artikulálásához, a kultúránk tradicionális szokásainak jelenbe való szólításához, értékközvetítéshez, a gyermekség határainak szélesítéséhez.

Interaktív játékainkban közvetlen, személyes és mégis közösségben megélt élmények, hatások érik a résztvevőket. A színház, a dráma- és a bábjáték eszközeinek felhasználásával az életkorokat érintő kérdésekkel, történetekkel, helyzetekkel foglalkozunk, illetve a felvetett kérdésekre a közösen létrehozott válaszok megszületését szorgalmazzuk.

Választható programjaink:

I. Forma: BÁB-VILÁG – nyílt napok a Vojtinában

A program lépései: 1. bábszínházban barangolás, 2. előadás megtekintése, 3. élmények összegyűjtése, megbeszélése. *(bontott életkorú csoportoknak tematikusan szerkesztett napok az óvodától a középiskolás csoportokig)*

II. Forma: BÁB-JÁTSZÓ-HÁZ – a magyar dramatikus - bábos néphagyományok és a kortárs bábművészet egymásra találása

A program: az évadban egy-egy csoport hat alkalommal látogat el hozzánk, az évkör menetében hat ünnepi csomópontot érintünk: a szüreti multság, a karácsonyvárás, a betlehemes,

a farsang, a húsvét és a pünkösdi királyválasztást. *(ajánljuk: óvodás, kisiskolás, és sajátos nevelést igénylő gyermekeknek)*

III. Forma: BÁBOS TÁRS-JÁTÉKOK – rendhagyó előadás-feldolgozó órák, kiemelten a színháznézésre, az értelmezések és élmények feltárására. *(ajánljuk: általános iskola alsó- és felső tagozat, középiskola)*

IV. Forma: RÉSZVÉTELI SZÍNHÁZI FORMÁK - olyan színházi előadások vagy tevékenységformák, amelyek a nézőnek az előadásban való részvétel lehetőségét kínálják fel, így nézőből résztvevőkké válnak.

Az előadások témája mindig valamilyen erkölcsi / társadalmi probléma, ami az embert, mint a jelenben élő közösségi lényt vizsgálja. Olyan műfaj, ahol a nézőt helyezik a középpontba és módszerré vált az alkotó résztvevői jelenlét megteremtése.

SZÍNHÁZI NEVELÉSI ELŐADÁSAINK AZ ÉVADBAN

- **Családkollázs - Interaktív és részvételi színházi előadás**

Célcsoport: általános iskola - 5-6. osztályos tanulók

Író, dramaturg: Róbert Juli

Rendező, színházi nevelési konzulens: Gyombolai Gábor

- **Királyok könyve – Történetek Szent Margitról - Osztályterem-színházi előadás**

Célcsoport: általános iskola - 1-6. osztályos tanulók 8 éves kortól ajánljuk (2. osztálytól)

Író: Szálinger Balázs

Rendező: Kovács Géza

- **Kiserdő - részvételi színházi előadás 17-18 éveseknek**

Célcsoport: 17-18 éveseknek ajánljuk

Konzulens: Kovács Vera, Tóth Melinda

Dramaturg: Róbert Júlia

Rendező - interaktív színházi alkotó: Gyombolai Gábor

IV. „ÉRZÉKENY SZÍNHÁZ” – SNI ÉS AKADÁLYMENTESÍTÉSI PROGRAMUNK

Több szegmensben valósítjuk meg az Érzékeny színház programtervet:

- 2004 novemberétől törekszünk arra, hogy olyan gyerekeket is vendégül lássunk játszó-színházi alkalmainkon, akik fejlődésükben eltérnek ép társaiktól. Az elmúlt évek tapasztalatai arra vezettek minket, hogy *különböző tartalmú és irányultságú báb-, és drámapedagógia foglalkozást terveztünk a számukra*, hogy közvetlen, saját élményű, spontán módon is alakítható, egyéni és személyes kapcsolatokra épülő tevékenységekben próbálhatják ki magukat.
- A bábszínház sajátos interaktív akciókkal is hozzájárul a fogyatékkal élő gyermekek színházba járásához. Évek óta nagysikerű fogadtatással *speciális kulisszajárásra hívjuk a fogyatékkal élő kiscsoportokat*, amelyek során letapogatjuk a bábszínház tereit, a bábokat, a bábkészítéshez használt sokféle anyagot.

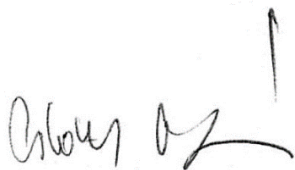
V. KIÁLLÍTÁSOK:

- Törpék és óriások földjén – szept. 21-től
- Bábok karácsonya – nov. 30-tól
- Farsang van, farsang van, járjuk a táncot gyorsabban – febr. 1-től
- Nyitni kék, nyitni kék, nyitni kék! – márc. 1-től
- Szokatlanság – ápr. 19-től

Az elmúlt évadokban művészetpedagógiánk középpontjában a bábesztétika kérdéseit helyeztük: mi az anyag, ami megelevenedik a bábos kezében, milyen anyagokat használunk bizonyos érzések, életesemények kifejezésére, vannak-e speciális anyagok a bábszínpadon, amelyek a történetek szokatlanságát fejezik ki. Ezek és ezekhez hasonló kérdések mentén szerveztük meg a tárlatainkat. Tematikus sorozatokban a bábjáték esszenciájának, a bábunak a lényegét, az anyagságában rejlő titkokat.

Tárlataink különlegessége volt, hogy közvetlen alkotási tevékenységet is kapcsoltunk hozzájuk, a nézői és az alkotói szerep élménye egyszerre lett jelen. Minden kiállítás egyben kísérlet is volt, hiszen az improvizáció, a folyamatos változás/változtatás, az azonnali kipróbálás lehetősége sok impulzust, ingert adhat. A bábművészet sajátosságaira építve a tárlatok teret engedtek felfedezni a fotó, a képzőművészet, a grafika, a szobrászat, az iparművészet határtalan szépségét.

Debrecen, 2023. július 4.

Asbóth Anikó
igazgató művészeti vezető

Láposi Terka
játékszínház művészeti vezető